

บทที่ 6

สรุปผลการทดลอง

วัสดุเพาะเมล็ดและไมคอร์ไรซาต่อปริมาณการงอกของเมล็ดกล้วยไม้ดิน

การใช้วัสดุเพาะเมล็ดต่างชนิดร่วมกับไมคอร์ไรซาที่ต่างชนิดต่อปริมาณการงอกของกล้วยไม้ดิน 3 ชนิด พบว่า มีเพียงเมล็ดของเอื้องดินใบหมากสามารถงอกได้ในวัสดุเพาะเมล็ดทุกชนิด ทั้งที่มีการปลูกเชื้อแอกติโนมัยซีท isolate DFR 001 เชื้อรา isolate DAR 004 และเชื้อรา isolate DTR 001 และวัสดุเพาะที่ไม่ปลูกไมคอร์ไรซาด้วย ในขณะที่ไม่พบการงอกของเมล็ดลิ้นมังกรสีชมพูและเอื้องไผ่ สำหรับเมล็ดของเอื้องดินใบหมากที่งอก ใช้ระยะเวลาในการงอก 30 ถึง 90 วัน และปริมาณการงอกหลังจากเพาะเมล็ด 6 เดือน อยู่ระหว่าง 2 ถึง 50 เปอร์เซ็นต์ เมื่อนำเมล็ดที่งอกมานับจำนวนการพัฒนาไปเป็น โปรโตคอร์รัม พบว่าวัสดุเพาะที่มีเมล็ดงอกพัฒนาไปเป็นโปรโตคอร์รัมมากที่สุด คือ ใบก้ามปู มีจำนวนโปรโตคอร์รัม 20.25 โปรโตคอร์รัม และแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการใช้สแฟกนัมมอสและกระเช้าสีดาแห้ง นอกจากนี้แล้ว ยังพบว่า มีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างวัสดุเพาะเมล็ดและไมปลูกไมคอร์ไรซา โดยใบก้ามปูที่ไม่ปลูกไมคอร์ไรซามีจำนวนโปรโตคอร์รัมมากที่สุด คือ 63.75 โปรโตคอร์รัม

การเติบโตของลิ้นมังกรสีชมพู

การปลูกลิ้นมังกรสีชมพูในวัสดุปลูกที่ปลูกไมคอร์ไรซาต่างชนิดกัน พบว่าเชื้อ *Humicola* sp., *Oidiodendron* sp., *Nodulisporium* sp. และ *Trichoderma* sp. มีผลทำให้การเจริญเติบโตในด้านความยาวต้นดีกว่าการไม่ปลูกไมคอร์ไรซา และเชื้อ *Fusarium* sp. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในสัปดาห์ที่ 12 ในขณะที่วัสดุปลูกที่ปลูกไมคอร์ไรซามีแนวโน้มทำให้จำนวนใบต่อต้นเพิ่มขึ้นในสัปดาห์ที่ 16 ถึง 28 มีเปอร์เซ็นต์เพิ่มตั้งแต่ 167 ถึง 706 เปอร์เซ็นต์ แสดงว่าไมคอร์ไรซาส่งเสริมการเพิ่มความยาวต้นและจำนวนใบเฉลี่ยต่อต้น โดยเฉพาะเชื้อ *Humicola* sp. และ *Oidiodendron* sp. และไมคอร์ไรซามีการเจริญเติบโตภายในเซลล์รากของกล้วยไม้ในกรรมวิธีที่วัสดุปลูกร่วมกับปลูกไมคอร์ไรซา